

Vluchtelingkinderen...

Zijn al lang op de vlucht als ze in Nederland aankomen. Ze hebben over het algemeen al een hele geschiedenis achter de rug. De dingen die ze gezien hebben zijn niet voor kinderoogen bedoeld, maar vooral niet voor kinderhersenen. Zonder dat de volwassenen om hen heen het weten vormen ze ideeën over zichzelf, hun familie en omgeving die niet kloppen en niet getoetst worden aan de realiteit. Met hun verwrongen beelden groeien ze op en hun gedrag is daarom niet altijd begrijpelijk, omdat we de achtergrond niet begrijpen.

Ze zijn echter vooral kinderen. Hun normaliteit moet voorop staan. Ik zie mensen te snel aan de haal gaan met het idee van vlucht en trauma. Ze verliezen het kind uit het oog. Ze hebben te weinig aandacht voor het taalprobleem. Ze willen aan de gang met trauma, zonder echte kennis van wat dit betekent. Maar meestal heeft het kind een normale vraag die om opvoeden in plaats van behandelen vraagt. In grote getale worden mensen opgeleid in traumabehandeling, EMDR, wat dan evidence-based zou zijn. Het is daarmee in de handen van mensen die een training gevolgd hebben zonder kennis en ervaring met trauma en ontwikkeling. Zo ontstaat een wangedrocht dat schade dreigt aan te brengen.

Zoals bij alles dreigen we uit het oog te verliezen wat écht werkt. Namelijk contact, vriendelijkheid en een houding dat wij het niet weten, maar bereid zijn te leren en daar bovenop hun eigen kennis, bij te dragen. Nog steeds is er in opleidingen te weinig aandacht voor het enige wat evidence based is over bijna een eeuw heen: de non-specifieke factoren. Als we al niet weten hoe we de criminaliteit bij Marokkaanse jongens veroorzaakt hebben en hoe we die moeten voorkomen, dan moeten we voorzichtig zijn te hard te roepen dat we weten hoe we het moeten oplossen. Ons met nieuwe groepen bezig te houden zonder de ervaring met hen te hebben.

We hebben de mond vol van hulp geven, niet van observeren. We bieden traumahulp aan, denken dat het evidence based is en doen copy-paste op het kind en vervolgens op het vluchtelingkind. Met de beste bedoelingen vaak, maar naïef en soms ook gewoon met commerciële motieven.

In het gebrek aan bescheidenheid zit ook het risico te schaden. Sinds 1980 werk ik met vluchtelingen, met name Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers en heb geleerd dat er niet een enkelvoudig antwoord is op een meervoudige vraag. Dat wat je vandaag doet niet altijd op de lange duur ook echt werkt. En dat de vluchteling niet makkelijk feedback geeft en je dus onwetend op een verkeerde weg door kan gaan.

We moeten niet te snel denken dat we wel weten hoe we hen moeten opvangen en integreren en van hun trauma afhelfen.

Dr. Martine F. Delfos

www.mdelfos.nl